

1. ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΝΕΑ ΤΟΥΡΚΙΑ

Μέσο:ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...13/02/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: ...13/02/2023

Σελίδα: 10

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Προς μια νέα Τουρκία;

«**Α**λλαι μεν βουλαί ανθρώπων...». Ο πρόεδρος Ερντογάν ήθελε το 2023, με τη συμπλήρωση 100 χρόνων από τη δημιουργία της σύγχρονης Τουρκίας (1923), να αποτελέσει την αφετηρία για τον «νέο τουρκικό αιώνα». Με τον φιλόδοξο στόχο να καταστεί η Τουρκία «μία από τις δέκα πλέον προηγμένες χώρες του πλανήτη, με αναπτυγμένη οικονομία, γεωπολιτική επιρροή, δημοκρατία, σεβασμό ατομικών δικαιωμάτων». Αλλά «μία εβδομάδα είναι μακρύς χρόνος στην πολιτική». Ηλθε ο καταστροφικός σεισμός και έριξε όλους τους σχεδιασμούς, βραχυχρόνιους και μακροχρόνιους, στην αβεβαιότητα, περιλαμβανομένης και της διεξαγωγής των εκλογών και του πολιτικού ρόλου του ίδιου του προέδρου Ερντογάν (για ευθύνες και ύβρη). Οι προοπτικές τώρα για την Τουρκία είναι εντελώς θολές. Η ανοικοδόμηση προέχει. Ο νέος αιώνας μπορεί να σφραγιστεί από τη μεγάλη καταστροφή. Και, όπως συνέβη με φυσικές καταστροφές τέτοιας έκτασης σε άλλες χώρες στο παρελθόν, να αποτελέσει τομή/στροφή στην πορεία και της Τουρκίας. Μια άλλη Τουρκία με επανακαθορισμό βασικών συντεταγμένων ίσως αναδυθεί. Πολλά μπορεί να αλλάξουν τόσο στην εσωτερική πολιτική συγκρότηση όσο και στον εξωτερικό προσανατολισμό της χώρας, περιλαμβανομένων και των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Η Ελλάδα έδειξε έμπρακτα ότι διακατέχεται από γνήσια αισθήματα φιλίας απέναντι στον τουρκικό λαό (διαλύοντας έτσι και κάποιες εσφαλμένες προσλήψεις). Και η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι είναι η δύναμη που συμπαρίστανται στην Τουρκία αποφασιστικά διοργανώνοντας, μεταξύ άλλων, διάσκεψη δωρητών για την ενίσχυσή της. Επομένως μια ουσιαστική επαναπροσέγγιση προς Ελλάδα και ΕΕ θα ήταν μια ορθολογική (αν και όχι βέβαιη) εξέλιξη.

Σε κάθε περίπτωση η Ελλάδα θα ήθελε μια αναπτυγμένη δημοκρατική Τουρκία δίπλα της που σέβεται κράτος δικαίου και διεθνές δίκαιο. Σήμερα η Τουρκία (α) είναι ανάμεσα στις 20 μεγαλύτερες οικονομίες παγκοσμίως (19η συγκεκριμένα) και γι' αυτό συμμετέχει στο G-20, ενώ η Ελλάδα βρίσκεται περίπου στην 55η θέση. (β) βρίσκεται πληθυσμιακά στη 18η θέση παγκοσμίως, η μεγαλύτερη πληθυσμιακά ευρωπαϊκή χώρα NATO (84,6 εκατομμύρια), ενώ η Ελλάδα στην 88η θέση (10,6 εκατομμύρια, σχέση περίπου 1:8 ενώ το 1923 η σχέση ήταν 1:2) και (γ) από πλευράς μεγέθους στρατιωτικού προσωπικού στη 10η θέση παγκοσμίως και η Ελλάδα στην 36η θέση. Αλλά αυτά είναι δεδομένα ποσοτικής, αριθμητικής απεικόνισης. Γιατί ο σεισμός έδειξε και τα στοιχεία ποιοτικής ανάπτυξης επιβεβαιώνουν την εικόνα μιας άλλης, σαθρής Τουρκίας σε όρους οικονομίας, υποδομών και βεβαίως δημοκρατίας και θεσμών.

Μια τραυματισμένη Τουρκία με ένα ανελεύθερο αυταρχικό καθεστώς αντιπροσωπεύει μακροχρόνια τη χειρότερη δυνατή εξέλιξη για την Ελλάδα, για προφανείς λόγους πολύ περισσότερο εάν τα εκκρεμή προβλήματα μεταξύ των δύο χωρών παραμένουν ως έχουν στην ατζέντα. Επομένως η Ελλάδα έχει συμφέρον να βοηθήσει, στο μέτρο των δυνατοτήτων της, την Τουρκία να ξεπεράσει τα τραύματά της, να ανοικοδομήσει τις πληγείσες περιοχές και να ακολουθήσει μια γενικότερη πορεία που θα τη μεταμορφώσει σε ευρωπαϊκή «χώρα δημοκρατίας και δικαίου» με τη γνώση ότι μια τέτοια χώρα σπανίως καταφεύγει σε επιθετικές ενέργειες. Η Ελλάδα έχει έναν ισχυρό μηχανισμό για να συμβάλει προς την κατεύθυνση αυτή: την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επομένως, ο νέος τουρκικός αιώνας μπορεί να νοηματοδοτηθεί με νέο περιεχόμενο τώρα, μετά τον ολέθριο σεισμό. Μια νέα, πιο δημοκρατική Τουρκία ίσως βγει μέσα από τα ερείπια. Και όπως γράφει η Ελί Σαφάκ, «υπάρχει συσχετισμός ανάμεσα σε δημοκρατία και έκταση φυσικών καταστροφών...».